

REPUBLIKA SLOVENIJA
VIŠJE SODIŠČE V LJUBLJANI

Evidenčna številka: VSL0052740

Datum odločbe: 11.12.2013

Senat, sodnik posameznik: Irena Balažic (preds.), Tjaša Potparič Janežič (poroč.), Urška Jordan

Področje: IZVRŠILNO PRAVO - CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: notarski zapis - izvršilni naslov - primernost izvršilnega naslova - identifikacija zahtevka - odlog izvršbe na predlog dolžnika - absolutna bistvena kršitev določb pravnega postopka

Zveza: ZIZ člen 17,17/2, 20a, 71. ZPP člen 339, 339/2, 339/2-8.

Jedro

Upnik mora v predlogu za izvršbo opredeliti dolžnikovo obveznost oziroma svojo terjatev do dolžnika. Le primerna identifikacija zahtevka sodišču in tudi dolžniku omogoča ustrezen preizkus upnikove terjatve.

Izrek

I. Pritožbi se delno ugoti in se sklep sodišča prve stopnje v izpodbijanem zavrnilnem delu 1. točke izreka (drugi odstavek) ter v 3. točki izreka v delu, v katerem dolžniku niso bili priznani višji stroški za ugovor, razveljavi ter se zadeva v tem obsegu vrne sodišču prve stopnje v nov postopek.

II. V preostalem delu se pritožba zavrne in se sklep v izpodbijanem, a nerazveljavljenem delu (2. točka izreka in 3. točka izreka glede stroškov predloga za odlog izvršbe) potrdi.

III. Odločitev o stroških pritožbenega postopka se pridrži za končno odločitev.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijanem sklepom ugovoru dolžnika delno ugodilo in sklep o izvršbi z dne 11. 11. 2010 razveljavilo v delu, ki se nanaša na izterjavo plačila akontacije rente v obdobju od 19. 6. 1998 do 28. 6. 2004 z zakonskimi zamudnimi obrestmi in v tem delu izvršbo ustavilo (prvi odstavek 1. točke izreka), v preostalem delu je ugovor dolžnika zavrnilo (drugi odstavek 1. točke izreka), zavrnilo predlog dolžnika za odlog izvršbe (2. točka izreka) ter upniku naložilo, da je dolžan dolžniku v roku 8 dni od prejema sklepa povrniti 239,74 EUR nadaljnjih izvršilnih stroškov (3. točka izreka).

2. Zoper sklep se je iz vseh pritožbenih razlogov pravočasno pritožil dolžnik. Predlaga, da se pritožbi ugoti ter se izpodbijani sklep razveljavi in se zadeva vrne sodišču prve stopnje v nov postopek, ki naj izvršilni

postopek ustavi, upniku pa naloži povrnitev stroškov tega postopka. Navaža, da razen dopolnitve predloga z dne 5. 11. 2010, kjer upnik spreminja le naslov dolžnika, drugih vlog pooblaščenka ni prejela. O njih se tako ni mogel izjasniti, kar predstavlja bistveno kršitev pravil postopka in je že iz tega razloga potrebno sklep razveljaviti. Ne drži torej, da je dolžnik prejel specifikacijo izvršilnega predloga z dne 13. 9. 2012. Tudi upnikov odgovor na ugovor je prejel šele skupaj z izpodbijanem sklepom, tako da nanj do sedaj ni mogel odgovoriti. V sklepu o izvršbi z dne 11. 11. 2010 ni glede višine terjatve nobenih zneskov. Celo banka je sklep vrnila sodišču, ker ga zaradi nejasnosti pri višini glavnice ni mogla izvršiti. Sodišče v izreku sklepa teh pomanjkljivosti ni odpravilo, zato je le ta še vedno neizvršljiv. Ni jasno, kako sta upnik in sodišče prišla do zneska 84,33 EUR mesečno. Znesek 77.944,00 SIT na dan 5. 1. 1998 se ni mogel spremeniti v EUR, temveč v DEM in nato s 1. 1. 2007 v EUR. Sodišče se do izračuna dolžnika, ki ga je podal v ugovoru, ni opredelilo in je sledilo izračunu upnika brez dejanske in pravne podlage. V kolikor sodišče z znanjem ne razpolaga, bi moralo na predlog upnika postaviti izvedenca finančne stroke, ki bi te izračune opravil. Ker takšnega predloga s strani upnika ni bilo, bi bilo treba tak predlog zavrniti. Za skupaj 42 mesecev bi znašala obveznost dolžnika le 3.541,86 EUR, kar vpliva tudi na stroškovni del iz 3. točke izreka. Opozarja, da bi moralo sodišče pri teku obresti upoštevati odločbo Ustavnega sodišča RS opr. št. U-I-300/2004 z dne 2. 3. 2006.

3. Upnik je na pritožbo odgovoril in predlagal njeno zavrnitev. Poudarja, da je renta pravilno izračunana, kar je ugotovilo tudi sodišče prve stopnje.

4. Pritožba je delno utemeljena.

5. Sodišče druge stopnje je izpodbijani del sklepa preizkusilo v okviru pritožbenih razlogov in razlogov, na katere pazi po uradni dolžnosti po drugem odstavku 350. člena v zvezi s 366. členom Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) in v zvezi s 15. členom Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ).

6. Upnik mora v predlogu za izvršbo opredeliti dolžnikovo obveznost oziroma svojo terjatev do dolžnika. Pri tem mora navesti toliko dejstev, da omogočajo jasno identifikacijo zahtevka (dolžnost substanciranega navajanja izterjevanih obveznosti). Le primerna identifikacija zahtevka sodišču in tudi dolžniku omogoča ustrezen preizkus upnikove terjatve. Dolžnik lahko namreč učinkovito ugovarja dovoljeni izvršbi le, če ve, kakšna je terjatev upnika. Na njem pa je potem trditveno in dokazno breme, da obveznost ni takšna, kot jo upnik izterjuje.

7. V predmetni zadevi je upnik predlagal izvršbo na podlagi pravnomočne in izvršljive sodbe in sklepa Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani opr. št. I Pd z dne 18. 6. 1998, in sicer na podlagi 5. točke, po kateri mu je dolžnik dolžan od 1. 1. 1998 dalje plačevati akontacije rente v višini 77.944,00 SIT, zmanjšano za prispevke in davke v mesecu januarju 1998 in še enkrat zmanjšano za znesek 57.736,00 SIT do vsakega 5. dne v mesecu, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi. Sodišče prve stopnje je s sklepom o izvršbi z dne 11. 11. 2010 predlogu ugodilo. Glede ostalih terjatev po navedeni sodbi se vodi izvršilni postopek pod opr. št. I. Ker je bil v samem predlogu upnikov zahtevk postavljen opisno, brez potrebne in ustrezne identifikacije, ga je sodišče s sklepom z dne 21. 8. 2012 pozvalo na dodatno opredelitev zahtevka, ki jo je upnik podal v dopolnitvi predloga z dne 13. 9. 2012.

8. Iz pravice do enakega varstva pravic po 22. členu Ustave RS med drugim izhaja tudi pravica stranke do izjavljanja v postopku. Pravica strank do sodelovanja v postopku (pravica do izjavljanja, kontradiktornosti) je tako osrednja in globalna procesna pravica. Bistveni pogoj za uresničevanje te pravice pa je pravica do informacije; stranka pravice do izjave v postopku ne more uresničiti, če ni zagotovljeno, da bo predhodno izvedela za procesna dejanja, glede katerih se ima pravico izjaviti, in tudi za vse, o čemer se je za dosego

učinkovitega sodnega varstva smiselno (ali celo nujno) izreči. Pravico ima torej sama izbrati, ali se bo izrekla o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembni za odločitev o njeni zadevi. Takrat je na potezi in edina poklicana in upravičena presoјati, katere navedbe (nasprotne stranke) so take, da je na njih vredno odgovoriti, sodišče pa ji mora to izbiro omogočiti. Navedeno pomeni, da ima v primeru, ko vloga stranke, ki jo sodišče šteje za dopustno in vsebuje pravno pomembna stališča, na katera sodišče celo opre svojo odločitev, druga stranka pravico, da se z njo seznaní in se do nje tudi lahko opredeli. Pritožba pravilno opozarja, da ji v obravnavanem primeru takšna možnost izjave ni bila dana. Ne drži namreč, da je bila dopolnitev predloga dolžniku vročena, da pa le ta nanjo ni odgovoril, zaradi česar je sodišče prve stopnje sledilo upnikovi višini terjatve. Sodišče je vlogo upnika skupaj s spremnim dopisom pomotoma vročilo odvetniku M.M., ki pa je pooblaščenec upnika in ne dolžnika. Prav tako pritožba utemeljeno opozarja, da se sodišče ni opredelilo do v ugovoru podanih navedb dolžnika o višini mesečne rente, do katere je upnik po njegovem mnenju upravičen.

9. Sodišče druge stopnje je zaradi podanih bistvenih kršitev določb postopka na podlagi 3. točke 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ pritožbi dolžnika v tem delu ugodilo, sklep sodišča prve stopnje v izpodbijanem zavrnílnem delu 1. točke izreka in v 3. točki izreka v delu, v katerem dolžniku niso bili priznani višji stroški ugovora, razveljavilo ter zadevo v tem obsegu vrnilo sodišču prve stopnje v nov postopek. V novem postopku naj sodišče po vročitvi upnikove dopolnitve dolžniku v izjavo ob upoštevanju pravil o trditvenem in dokaznem bremenu ponovno odloči o ugovoru.

10. Sodišče druge stopnje pa je pritožbo dolžnika zavrnílo v delu, ki se nanaša na predlog za odlog in z njim povezane stroške. ZIZ v 71. členu določa pogoje, ki jih mora dolžnik kumulativno izpolniti, da bi dosegel odlog izvršbe. Sodišče lahko na dolžnikov predlog popolnoma ali deloma odloži izvršbo, če dolžnik izkaže za verjetno, da bi s takojšnjo izvršbo pretrpel nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo in da je ta škoda večja od tiste, ki lahko zaradi odloga nastane upniku, v primerih, ki so določeni v 1. do 9. točki prvega odstavka 71. člena ZIZ. Na predlog dolžnika sme sodišče odložiti izvršbo tudi v drugih primerih, ko so za to podani posebno upravičeni razlogi, vendar najdlje za tri mesece in le enkrat (drugi odstavek 71. člena ZIZ). Pojma nenadomestljiva škoda in težko nadomestljiva škoda sta pravna standarda, katera je treba napolniti oziroma definirati v vsakem konkretnem primeru. Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da dolžnik ni izkazal zakonsko določenih pogojev za odlog izvršbe. Sodišče druge stopnje se z odločitvijo in razlogi strinja in jim pritrjuje. V tem delu je torej sklep sodišča prve stopnje potrdilo (2. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

11. Sodišče druge stopnje je odločitev o stroških pritožbenega postopka pridržalo za končno odločbo (četrti odstavek v zvezi s tretjim odstavkom 165. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

Datum zadnje spremembe: 19.03.2015